

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

HOTĂRÂREA NR. 429
din data de 10.07.2019

Dosar nr: 813/2018

Petiția nr: 7733/18.12.2019, Autosesizarea 781/19.02.2019

Petentă: Asociația Handbal Club Dobrogea Sud Constanța

Autosesizare: Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării

Reclamate: Clubul Sportiv Dinamo București, Federația Română de Handbal, Jandarmeria Română

Obiect: scandări repetate „țigani, țigani” la meciul C.S. Dinamo București – A.H.C. Dobrogea Sud din data de 13.12.2018, neluarea nici unei măsuri în urma incidentului

I. Numele, domiciliul și sediul părților

I. 1. Numele și sediul petentei

1. Asociația Handbal Club Dobrogea Sud Constanța,

I. 2. Numele și domiciliul procedural al reclamatului

2. Clubul Sportiv Dinamo București,.

3. Federația Română de Handbal,

4. Jandarmeria Română,.

I. 3. Numele și sediul autorității care a formulat autosesizarea

5. Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, București.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

6. La meciul C.S. Dinamo București – A.H.C. Dobrogea Sud s-a scandat în mod repetat „țigani, țigani”. Reclamații nu au luat nici o măsură în urma incidentului.

III. Procedura de citare

7. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

8. Petenta și prima reclamată au fost citate pentru 19.02.2019 (filele 15-16 din dosar) la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD).

9. La audierea din 19.02.2019 s-au prezentat părțile citate. S-a clarificat obiectul acțiunii, totodată având în vedere apărarea reclamatei, s-a decis formularea unei autosesizări pentru a include în cauză noi reclamate.

10. Părțile au fost citate pentru data de 19.03.2019 (filele 25-28 din dosar).

11. La audierea din 19.03.2019 s-au prezentat petentul, prima și a treia reclamată.

12. S-a solicitat punct de vedere din partea Direcției Generale de Jandarmi a Municipiului București.

13. Punctele de vedere ale reclamațiilor au fost comunicate petentului, fiind solicitate concluzii scrise (fila 46 din dosar).

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

14. Prin petiția înregistrată la CNCD cu **nr. 7733/18.12.2019** (filele 1-7 din dosar) petenta arată că la data de 13.12.2018, cu ocazia meciului dintre Dinamo București și echipa H.C. Dobrogea Sud Constanța la adresa a doi jucători galeria echipei adverse au utilizat grave injurii.

15. Prin completarea înregistrată la CNCD cu **nr. 7815/27.12.2018** (filele 8-9 din dosar) petenta arată că scandările au fost în minutele 9:30, 13:40, 21:13, 36:00, 39:23, 40:07, 40:53, 46:08, 50:08.

16. Petiția a fost transmisă și de către Jandarmeria Română prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 7840/28.12.2018** (filele 10-14 din dosar).

17. Petenta a solicitat acordarea unui alt termen de audiere prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 439/31.01.2019** (fila 17 din dosar).

18. Prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 749/18.02.2019** (filele 19-23 din dosar) petenta menține cele arătate anterior, precizând argumentele juridice.

19. Prin concluziile scrise depuse la dosar petentul solicită respingerea excepțiilor invocate și menține cele arătate anterior (filele 47-53 din dosar).

Susținerile autosesizării

20. Prin autosesizare (fila 24 din dosar) se includ în cauză a doua și a treia reclamată.

Susținerile părților reclamate

21. Cu ocazia primei audieri prima reclamată a arătat verbal următoarele:

- petiția nu clarifică obiectul acțiunii;
- invocă excepția lipsei calității procesuale active;
- fapta nu reprezintă discriminare întrucât nici a doua reclamată, nici a treia reclamată nu au aplicat măsuri de sancționare.

A depus la dosar înscris (fila 18 din dosar).

22. A treia reclamată, cu ocazia audierii din data de 19.03.2019, a depus la dosar punct de vedere (fila 19 din dosar) prin care arată următoarele:

- invocă excepția lipsei calității procesuale pasive, având în vedere că Direcția Generală de Jandarmi a Municipiului București, cu personalitate juridică separată, a asigurat respectarea măsurilor legale la meciul în discuție;
- forțele jandarmeriei asigură ordinea în exteriorul arenei, intervin în interior doar la solicitare, însă o astfel de intervenție nu s-a solicitat.

A depus la dosar înscris (fila 18 din dosar).

23. Prima reclamată, prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 1391/18.03.2019** (filele 30-33 din dosar) arată:

- invocă excepția inadmisibilității soluționării petiției, având în vedere lipsa calității procesuale active a petentului (sesizarea este în numele a doi jucători), lipsa calității de reprezentant al ASCH, lipsa calității procesuale pasive a clubului (galeria fiind vinovată pentru fapte), lipsa competențe materiale a CNCD, nefiind precizată că cei doi jucători ar aparține etniei rome, scandările nu au avut legătură cu cei doi sportivi și nu a adus atingere etniei rome;

- pe fond arată că a doua reclamată a constatat că în timpul meciului nu au fost scandări rasiste.

A depus la dosar înscris (fila 34 din dosar).

Al doilea exemplar filele 35-39 din dosar.

24. A doua reclamată, prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 1516/21.03.2019** (filele 40-41 din dosar), a solicitat amânarea soluționării cauzei.

A depus la dosar înscris (fila 42 din dosar).

25. Direcția Generală de Jandarmi a Municipiului București arată că s-a asigurat ordinea publică în exteriorul arenei, în interior protecția și paza fiind asigurată de Romanian Security Systems. Echipajele de pază nu au fost sesizate privind existența unor incidente.

V. Motivele de fapt și de drept

26. Colegiul director constată că la meciul C.S. Dinamo București – A.H.C. Dobrogea Sud din data de 13.12.2018 s-a scandat în mod repetat „țigani, țigani” (minutele 9:30, 13:40, 21:13, 36:00, 39:23, 40:07, 40:53, 46:08, 50:08), față de care nu s-au luat măsuri. A doua reclamată, deși sesizată, a considerat că respectivele scandări nu au fost rasiste. Jandarmeria a asigurat ordinea în exteriorul arenei sportive, nimeni nu a sesizat necesitatea intervenției în interior. În momentul în care au fost sesizați privind incidentul au retransmis sesizarea către CNCD.

27. Colegiul director respinge excepția inadmisibilității soluționării petiției, cum a fost formulat, arătând următoarele:

- nu se poate admite excepția lipsei calității procesuale active, având în vedere existența unei autosesizări privind faptele sesizate de petentă;
- nu se poate admite excepția lipsei calității de reprezentant al ASCH, având în vedere existența unei autosesizări privind faptele sesizate de petentă;
- nu se poate admite excepția necompetenței materiale a CNCD, având în vedere că pentru faptele prevăzute la art. 2 alin. 1, art. 2 alin. 4 respectiv art. 15 din **O.G. nr. 137/2000** CNCD are competențe de soluționare;
- nu are relevanță dacă cei doi jucători numiți de petentă sunt sau nu de etnie romă, din moment ce pot fi percepuți de galerie ca fiind romi, totodată scandările rasiste nu ating doar dreptul la demnitate al unor jucători în mod special, dar și dreptul la demnitate al persoanelor de etnie romă în general.

28. Având în vedere faptul că jandarmeria — care asigură, în principiu, ordinea din afara arenelor de sport — nu a fost informată privind incidentul din timpul meciului de handbal, Colegiu director admite excepția lipsei calității procesuale pasive, întrucât în timpul meciului nu a putut lua măsurile legale, iar după meci, când a primit informații, a trimis sesizarea la CNCD spre competență soluționare.

29. **O.G. nr. 137/2000**, la art. 2 alin. 1 prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.*

30. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

31. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**: *„exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile”*).

32. Prin nediferențiere judecătorii Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) înțeleg în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: *„art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară” (Marckx împotriva Belgiei, 13 iunie 1979, §32) sau „analoagă” (Van der Musselle împotriva Belgiei, 23 noiembrie 1983, §46) ori „relevant similară” (Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991, §60), ulterior fiind utilizată sintagma „analoagă ori relevant similară” (Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit, 30 iulie 1998, §75).*

33. Colegiul director constată că scandările galeriei clubului reclamat s-au referit doar la „țigani”, în consecință fapta reprezintă discriminare.

34. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

35. În mod evident faptele au fost determinate de presupusa apartenență etnică a unor jucători din echipa petentă. Conform cauzisticii CEDO respectiv a Curții de Justiție a Uniunii Europene (în continuare CJUE) nu are relevanță dacă o persoană aparține unei

comunități etnice sau nu. În **Cauza C-83/14 („CHEZ Razpredelenie Bulgaria”)** CJUE arată: „domeniul de aplicare al directivei nu poate fi definit în mod restrictiv, având în vedere scopul său și natura drepturilor pe care urmărește să le protejeze; principiul egalității de tratament la care se referă nu se aplică unei anumite categorii de persoane, ci și persoanelor care, deși nu aparțin ele înseși rasei sau etniei în cauză, suportă însă un tratament mai puțin favorabil sau o situație specială dezavantajoasă” (pct. 56).

36. Privind dreptul, sunt incidente prevederile art. 15 din **O.G. nr. 137/2000**, care stabilesc: „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intra sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.” Scandările repetate „țigani, țigani” reprezintă un comportament manifestat în public, care are ca scop crearea unui cadru intimidant, ostil, umilitor. În mod evident galeria nu a utilizat termenul de „țigan” în mod neutru, ci cu scopul evident de a irita jucătorii echipei adverse. Prin modul peiorativ de a scanda „țigani, țigani” s-a atins nu doar demnitatea jucătorilor echipei petente, ci și a romilor din România, în general.

37. În consecință scandări repetate „țigani, țigani” reprezintă discriminare și încalcă dreptul la demnitate, fiind un comportament de deosebire pe criteriul apartenenței etnice care a avut ca scop crearea unui cadru intimidant, ostil, umilitor.

38. Primul reclamat, în calitate de organizator al meciului, răspunde pentru comportamentul galeriei de suporteri.

39. Art. 2 alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000** prevede: „Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale.”

40. Colegiul director constată că prima reclamată a avut un comportament pasiv care, prin efectele pe care le-a generat, a defavorizat nejustificat un grup de persoane. Putea, spre exemplu, să solicite suporterilor să nu mai facă respectivele scandări, prin stația de amplificare.

41. A treia reclamată, prin Comisia Centrală de Disciplină, a analizat cauza. Chiar dacă a luat o decizie nefavorabilă, nu se susține ideea unui comportament pasiv. Colegiul director nu poate sancționa luarea unei decizii prin vot de către o comisie, chiar dacă prin decizie s-ar tolera un comportament rasist.

42. Art. 26 din **O.G. nr. 137/2000** prevede:

„Contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (2), (4), (5) și (7), art. 6-9, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, 13, 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.

43. Colegiul director aplică amenda contravențională de 5.000 lei față de Clubul Sportiv Dinamo București, .. având în vedere următoarele:

- a) au fost constatate două fapte de discriminare, cea prin scandări și cea prin neluarea niciunei măsuri;
- b) discriminarea a vizat o comunitate;
- c) partea reclamată se află sub Ministerul Afacerilor Interne, care răspunde inclusiv de respectarea drepturilor cetățenilor, comportamentul ei afectează inclusiv imaginea ministerului;
- d) conform jurisprudenței CEDO în domeniu, discriminarea rasială este cea mai gravă formă de discriminare;
- e) romii din România reprezintă un grup vulnerabil.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Respinge excepția inadmisibilității soluționării petiției, cum a fost formulată;
2. Admite excepția lipsei calității procesuale pasive a Jandarmeriei Române;
3. Scandările repetate „țigani, țigani”, pentru care prima reclamată poartă responsabilitate, reprezintă discriminare și încalcă dreptul la demnitate conform art. 2 alin. 1 și art. 15 din **O.G. nr. 137/2000**;
4. Comportamentul pasiv al primei reclamate reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000**;
5. Aplică amenda contravențională de 5.000 lei față de Clubul Sportiv Dinamo București, .. conform art. 26 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**;
6. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților, Direcției Generale de Jandarmi a Municipiului București, Ministerului Administrației și Internelor, respectiv pentru plata amenzii Direcției Generale a Finanțelor Publice București.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: Amenda se va achita la Direcția Generală a Finanțelor Publice București, dovada plății se va trimite către CNCD în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. În caz contrar CNCD va lua măsurile legale necesare.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare** și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ**.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Data redactării: 11.07.2019

Motivată: Haller István

Tehnoredactată: A.S.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.